

Dvacátá Mezinárodní olympiáda v lingvistice

Bansko (Bulharsko), 23.–29. července 2023

Řešení úloh soutěže jednotlivců

Úloha č. 1.

		○	→		
	●→●	<i>uviděl jsem (něco)</i>	<i>vidím (něco)</i>		
	↑ ●	<i>byl jsem uviděn</i>	<i>jsem viděn</i>		
1. os. jedn. č.	○	→	3. os. jedn. č.	○	→
●→●	-n'	in-	●→●	-y'	—
↑ ●	in-	in-	↑ ●	-∅	a-

1. →:

- $-CV \rightarrow -C'V$ ($\mathfrak{s}' \rightarrow \mathfrak{ts}'$);
- $-V_1CC'V_2- \rightarrow -V_1CV_XC'V_2-$, $V_X = (V_1 = V_2) | a$

2. ↑
●:

- $-? \quad (-C'V \rightarrow -CV | _ -?);$
- ○: $(C)V_1CV_2- \rightarrow (C)V_1VCV_2-$

- 3. • $n \rightarrow m | _ \{p, p'\}$
- $n \rightarrow \eta | _ \{k, k'\}$

4. $\langle p, t, k \rangle \rightarrow \langle b, d, g \rangle | \{m, n, \eta\} _$ 3. $n' \rightarrow \eta, y' \rightarrow y | C'V _$

(a)

	Tvar 1	Tvar 2	Překlad
15.	netkay'	innetak'a	<i>strkat</i>
16.	kiri'y'	iggir'i	<i>tahat</i>
17.	p'uhruy'	imp'uhur'u	<i>dělat díry</i>
18.	her'oy	inher'o	<i>uhlazovat</i>

(b)

39.	her'oŋ	<i>uhlادil jsem (něco)</i>
40.	iniŋpa?	<i>odešel jsem</i>
41.	apla?	<i>byl otevřen</i>
42.	ŋur'uy	<i>vybral (něco)</i>
43.	pirin'	<i>uviděl jsem (něco)</i>
44.	iŋŋawats'a	<i>zasazují (něco)</i>
45.	k'aani?	<i>byl chycen do pasti</i>
46.	imp'ihana?	<i>skáču</i>
47.	ahika?	<i>je šit, je tkán</i>
48.	inipla?	<i>byl jsem vykoupán</i>

Úloha č. 2.

- Slovosled:

- S V DO (IO) \equiv DO ^SV (IO) (S_(podstatné jméno))
 (S = podmět; V = přísudek (sloveso);
 DO = přímý předmět; IO = nepřímý předmět [-mokaru])
- majitel vlastněné

	1. os. jedn. č.	2. os. jedn. č.	3. os. jedn. č.	
			(m)	(f)
majitel = podmět	n(I)-	p(I)-	(I)-	u-
IO; DO ($\neg\exists$ IO)	-nu		-ry	-ru

$$(I)- = \begin{cases} i & _ \{nh, tx, x\} i \\ y & _ C \\ \emptyset & _ V \end{cases} ; n > nh \mid _ i$$

část těla	\neg vlastněné	-txi ($-y > -\bar{i} \mid _ -txi$)
(podstatné jméno)	vlastněné	-te

- (a) 17. **uwa xinhikaru sytu** — *Vzpomněla si na ženu.*
 18. **txipary nhinhikary** — *Snědl jsem banán.*
 19. **kyky aikute ppsykary ywamukary** — *Dal jsi mu dům muže.*
- (b) 20. **uwa mynary kanawa ximakymukary** } — *Přinesla rybě kánoi.*
kanawa umynary ximakymukary }
- (c) 21. *Našel jsi dům.* — { **aiku papukary**
pita apukary aiku
22. *Přinesl jsem dívce tvou kánoi.* — { **pykanawate nymynaru hãtakurumukary**
nuta mynaru pykanawate hãtakurumukary
23. *Přinesl mi tvou vodu.* — { **pĩpurããte ymynanu nutamukary**
ywa mynanu pĩpurããte nutamukary
24. *Muž vypil krev dívky.* — { **hãtakuru herëka âtary kyky**
kyky âtary hãtakuru herëka
25. *Vzpomněl jsem si na oko.* — { **ukĩtxi nhixinhikary**
nuta xinhikary ukĩtxi
26. *Snědl jsi můj banán.* — { **nhitxiparyte pinhikary**
pita nhikary nhitxiparyte

Úloha č. 3.

1. podmět:

- **nak** 1. os.
- **o** 2. os. jedn. č.
- **e** 2. os. mn. č.

2. • **b** ‘opravdu’
• **bat** ‘Ach, —.’
• **bam** ‘Jé, —!’

3. **a** (podmět = 3. os. jedn. č.)

4. **um** ‘nadarmo’

5. **e** {podmět, předmět} = 1. os. mn. č.

kořen = ...C↑C⁺
předmět:

- **ana** 1. os.
- **aḡa** 2. os. jedn. č.
- **a** 2. os. mn. č.
- **e** 3. os. jedn. č.

kb > **mb**; **e o** > **i u** | _ C* V C* V C* #

- (a) 18. **e-yuyanah** — *Zachvěli jsme se.*
19. **ba-ihwin** — *Opravdu plakal.*
20. **nambum-kisayah** — *Opravdu jsem na tebe plivl nadarmo.*
21. **bat-ḡadawn** — *Ach, opustil vás.*
22. **ubamum-kolewn** — *Jé, smál ses mu nadarmo!*
- (b) 23. *Vyplul na povrch.* — **a-tameb**
24. *Ach, vrátil ses.* — **obat-dahetok**
25. *Jé, umlčel jsem ho!* — **nambam-hoyeb**
26. *Opravdu nás zahnal.* — **be-utanab**
27. *Opravdu jste na nás plivli nadarmo.* — **ibume-kisanah**

Úloha č. 4. S = podmět, O = předmět

$$\begin{array}{l}
 \bullet \begin{array}{|l} \hline \mathbf{ni-}: 2. \text{ os. } \notin \{S, O\} \\ \wedge 1. \text{ os. } \in \{S, O\} \\ \hline \mathbf{ki-}: 2. \text{ os. } \in \{S, O\} \\ \hline \end{array} + \text{kořen} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline S & O & \\ \hline 1|2 & 3 & -\bar{a}(w) \\ 1 & 2 & -it-in \\ \hline 2 & 1 & -in \\ 3 & 1|2 & -ik(o|w) \\ \hline \end{array} + \\
 + \begin{array}{|l} \hline 1. \text{ os. mn. } \checkmark \in \{S, O\} : -(\mathbf{n})\bar{a}\mathbf{n} \\ 2. \text{ os. mn. } \checkmark \in \{S, O\} \\ \wedge 1. \text{ os. mn. } \checkmark \notin \{S, O\} : -(\bar{a})w\bar{a}w \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|l} \hline 3. \text{ os. mn. } \checkmark \in \{S, O\} : -(\mathbf{w})\mathbf{ak} \\ \hline \end{array} \\
 \\
 \bullet \left. \begin{array}{l} \bar{e}- \text{ zatímco } \dots \\ \emptyset- \text{ jestli } \dots \end{array} \right\} + \text{kořen} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline S & O & \\ \hline 1|2 & 3 & -\bar{a}(w) \\ 3 & 1|2 & -ik(o|w) \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|l} \hline \{S, O\} \\ \hline \{2. \text{ os. mn. } \checkmark, 3. \text{ os. jedn. } \checkmark\} : -\mathbf{y}\bar{e}\mathbf{k} \\ \{1. \text{ os. mn. } \checkmark, 3. \text{ os. mn. } \checkmark\} : -\mathbf{y}\bar{a}\mathbf{h}k\bar{w}\bar{a}w \\ \text{atd.} \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

- (a) 26. \bar{e} -wāpamikoyēk — *zatímco on vás vidí*
 27. ninakinikonān — *on nás zastavuje*
 28. kikakwēcimāwāw — *vy ho prosíte*
 29. kiwīcihitināwāw — *já vám pomáhám*
- (b) 30. *jestli my je poprosíme* — kakwēcimāyāhkāwī
 31. *oni vás vyzývají* — kimawinēskomikowāwak
 32. *oni mi pomáhají* — niwīcīhikwak
 33. *ty je vidíš* — kiwāpamāwak
 34. *já vás zastavuji* — kinakinitināwāw

Úloha č. 5.

$$\bullet \left[\begin{array}{l} 400 : \mathbf{kampwo} \\ \alpha_1 \times 400 : \mathbf{kampw}\bar{o}\mathbf{hii} \alpha_1 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 80 : \mathbf{\eta}k\mathbf{uu} \\ \alpha_2 \times 80 : \mathbf{\eta}k\mathbf{wuu} \alpha_2 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 20 : \mathbf{be}\mathbf{\eta}j\mathbf{aaga} \\ \alpha_3 \times 20 : \mathbf{be}\text{-}\alpha_3 \end{array} \right] + \\
 [10 : \mathbf{k}\bar{e}] + [5] + [\beta], 2 \leq \alpha_{1,2,3} \leq 4, 1 \leq \beta \leq 4$$

• +: na

- 1: niḡkin | -niḡkin → -ni
- 2: shuunni |
- 3: taanre |
- 4: sicyεere | -sicyεere → -ricyεere
- 5: kaḡkuro | kaḡkuro na → baa-

- (a) kampwōhii shuunni na kε 810
 ḡkuu na baataanre 88
- (b) 15 kε na kaḡkuro
 109 ḡkuu na beḡjaaga na baaricyεere
 152 ḡkuu na beetaanre na kε na shuunni
 403 kampwo na taanre
 1534 kampwōhii taanre na ḡkwuu sicyεere na kε na sicyεere